

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ และความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศึกษาอำนาจการพยากรณ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ และความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 278 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอด้วยตาราง ประกอบคำบรรยายตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน อุบัติเหตุฉุกเฉิน การได้รับการพัฒนาความรู้ ระดับการศึกษา และขนาดโรงพยาบาลที่ประจำอยู่

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ความฉลาดทางอารมณ์ และความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกโดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลได้ตรงกัน จึงกำหนดสัญลักษณ์ และ อักษรย่อดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
SD	แทน	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
P	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
F	แทน	ค่าทดสอบทางสถิติ (F-Test) ที่ใช้ในการทดสอบการมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติทดสอบ (t-Test) ที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
Y'	แทน	คะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินในรูปคะแนนดิบ
Z'	แทน	คะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินในรูปคะแนนมาตรฐาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน
จำแนกตาม เพศ สถานภาพสมรส อายุ ประสบการณ์การปฏิบัติงานอุบัติเหตุ
ฉุกเฉิน การได้รับการพัฒนาความรู้ ระดับการศึกษา และขนาดโรงพยาบาลที่
ประจำอยู่

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสูงสุด-ต่ำสุดของพยาบาล
วิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน จำแนกตามเพศ สถานภาพสมรส อายุ ประสบการณ์
การปฏิบัติงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน การได้รับการพัฒนาความรู้ ระดับการศึกษา และขนาด
โรงพยาบาลที่ประจำอยู่ (n = 278 คน)

ข้อมูลส่วนบุคคล	M	SD	Min-Max	จำนวน (n=278)	ร้อยละ
เพศ					
หญิง				260	93.5
ชาย				18	6.5
สถานภาพสมรส					
คู่				150	54.0
โสด				116	41.7
แยกกันอยู่หรือหย่า				12	4.3
อายุ (ปี)	34.6	6.36	26-55		
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน (ปี)	9.12	.32	1-24		
การได้รับการพัฒนาความรู้ (วัน)	6.84	.36	0-50		
ระดับการศึกษา					
ปริญญาตรี/เทียบเท่า				270	97.1
ปริญญาโทสาขาการพยาบาล				5	1.8
ปริญญาโทสาขาอื่น				3	1.1
ขนาดโรงพยาบาล					
10 เตียง				21	7.6
30 เตียง				120	43.2
60 เตียง				67	24.1
90 เตียง				27	9.7
120 เตียง				43	15.5

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดคือพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 278 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 260 คน คิดเป็นร้อยละ 93.5 มีสถานภาพสมรสคู่ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาคือโสด คิดเป็นร้อยละ 41.8 อายุเฉลี่ย 34.6 ปี อายุมากที่สุด 55 ปี และอายุน้อยที่สุด 26 ปี กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ด้านการพยาบาลอุบัติเหตุฉุกเฉินเฉลี่ย 9.12 ปี โดยมีประสบการณ์การปฏิบัติงานมากที่สุด 24 ปี และมีประสบการณ์การปฏิบัติงานน้อยที่สุด 1 ปี ได้รับการพัฒนาความรู้เฉลี่ย 6.84 วัน โดยได้รับการพัฒนาความรู้มากที่สุด 50 วัน และน้อยที่สุด คือ ไม่เคยได้รับการพัฒนาความรู้เลยในรอบ 3 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็น ร้อยละ 97.1 ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียงจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 43.2 รองลงมาคือปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียงจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการรับรู้คุณค่าวิชาชีพ และความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการรับรู้คุณค่าวิชาชีพ จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม ($n = 278$)

การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ	M	SD	ระดับ
ด้านการดูแลผู้ป่วย	4.28	.50	สูง
ด้านกิจกรรม	3.88	.57	สูง
ด้านการยึดมั่นในวิชาชีพ	4.00	.55	สูง
ด้านความไว้วางใจ	4.15	.49	สูง
ด้านความเคารพนับถือ	4.25	.52	สูง
ด้านความซื่อสัตย์	4.35	.51	สูง
ด้านความปลอดภัย	4.35	.57	สูง
โดยรวม	4.15	.42	สูง

จากตารางที่ 5 พบว่า การรับรู้คุณค่าวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินโดยรวม อยู่ในระดับสูง ($M=4.15$, $SD=.42$) และมีการรับรู้คุณค่าวิชาชีพในทุกด้านอยู่ในระดับสูงโดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ ($M=4.35$, $SD = .51$) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านกิจกรรม ($M=3.88$, $SD = .57$)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของพยาบาลวิชาชีพ ในด้านดี ด้านเก่งและด้านสุข (อายุ 26-60 ปี) จำแนกตามรายด้าน และโดยรวม ($n = 278$)

ความฉลาดทางอารมณ์	เกณฑ์ คะแนน ปกติ	M	SD	ระดับ
ด้านดี	49-59	59.35	4.84	สูงกว่าปกติ
ควบคุมอารมณ์	14-18	19.09	2.14	สูงกว่าปกติ
เห็นใจผู้อื่น	15-21	19.35	1.80	ปกติ
รับผิดชอบ	17-23	20.92	2.04	ปกติ
ด้านเก่ง	48-62	55.81	5.67	ปกติ
มีแรงจูงใจ	18-24	19.04	2.27	ปกติ
ตัดสินใจและแก้ปัญหา	15-21	18.82	2.27	ปกติ
สัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น	15-21	17.95	2.42	ปกติ
ด้านสุข	44-58	51.54	5.80	ปกติ
ภูมิใจในตนเอง	10-14	12.33	1.81	ปกติ
พึงพอใจในชีวิต	16-22	19.31	2.61	ปกติ
มีความสุขทางจิตใจ	16-22	19.91	2.61	ปกติ
โดยรวม	143-177	166.70	14.15	ปกติ

จากตารางที่ 6 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของพยาบาลวิชาชีพโดยรวม อยู่ในระดับปกติ ($M=166.70$, $SD = 14.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านดีอยู่ในระดับสูงกว่า

ปกติโดย ($M=59.35$, $SD = 4.84$) ส่วนด้านเก่งและด้านสุข อยู่ในระดับปกติ ($M=55.81$, $SD=5.67$, $M= 51.54$, $SD =5.80$ ตามลำดับ)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน จำแนกตามรายด้านและโดยรวม ($n = 278$)

ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	M	SD	ระดับ
ด้านการให้ความร่วมมือในการทำงาน	4.49	.52	สูง
ด้านการตัดสินใจ	4.27	.53	สูง
ด้านภาวะผู้นำ	3.99	.58	สูง
ด้านการแก้ปัญหา	4.08	.60	สูง
ด้านการทำงานเป็นทีม	4.39	.51	สูง
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน	4.31	.53	สูง
โดยรวม	4.24	.47	สูง

จากตารางที่ 7 พบว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยรวม อยู่ในระดับสูง ($M= 4.24$, $SD = .47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ความร่วมมือในการทำงานมีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงที่สุด ($M= 4.49$, $SD = .52$) รองลงมาคือด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน ด้านการตัดสินใจ ด้านการแก้ปัญหา และด้านภาวะผู้นำ ($M= 4.39$, $SD = .51$), ($M= 4.31$, $SD = .53$), ($M= 4.27$, $SD = .62$), ($M= 4.08$, $SD = .60$) และ ($M= 3.99$, $SD = .58$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การปฏิบัติงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน การได้รับการพัฒนาความรู้ การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

ตารางที่ 8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่าง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การได้รับการพัฒนาความรู้ การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน ($n = 278$)

ตัวแปร	1	2	3	4	5
1. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน	-	.14*	.16**	.10	.35**
2. การได้รับการพัฒนาความรู้		-	-.14*	.07	.18**
3. การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ			-	.46**	.61**
4. ความฉลาดทางอารมณ์				-	.44**
5. ความสามารถในการปฏิบัติงาน					-

* ($p < .05$), ** ($p < .01$)

จากตารางที่ 8 พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($r = .35$) และการได้รับการพัฒนาความรู้มีความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับต่ำกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ($r = .18$) ส่วนการรับรู้คุณค่าวิชาชีพ และความฉลาดทางอารมณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .61$ และ $r = .44$) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ระหว่าง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน การได้รับการพัฒนาความรู้ การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ความฉลาดทางอารมณ์ กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของข้อมูล ครบตามเกณฑ์ที่จะใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

1. ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัว คือ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน การได้รับการพัฒนาความรู้ การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ และความฉลาดทางอารมณ์ เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Variables) วัดที่ระดับ Interval และมีการแจกแจงแบบปกติ

2. Error Term (e) มีการทดสอบ เป็นอิสระต่อกัน (Independence) ไม่เกิด Autocorrelation ซึ่งสามารถทดสอบ โดยหาค่า Durbin-watson ถ้ามีค่าเข้าใกล้ 2 แสดงว่า Error ของตัวแปรเป็นอิสระกัน ไม่มี Autocorrelation สำหรับการวิเคราะห์ครั้งนี้ได้ค่า Durbin-watson เท่ากับ 1.793

3. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n) ต้องมากพอ ซึ่งจากสูตรคำนวณของ Tabachnick & Fidell (1989) ที่เสนอว่าอย่างน้อยต้องมีจำนวน Case เป็น 50 เท่าของจำนวนตัวแปรพยากรณ์ สำหรับ Stepwise Regression ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนตัวแปรต้น 4 ตัวแปร จึงต้องการกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 200 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ 278 คน จึงมีจำนวนเพียงพอ

4. ตัวแปรอิสระนั้นต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) ทำการทดสอบโดยการวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation Coefficients) ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งถ้าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ มีค่ามากกว่า .85 ถือว่าตัวแปรคู่หนึ่งมีความสัมพันธ์กันมาก (Munro, 1997) สำหรับงานวิจัยนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระไม่เกิน .85 ซึ่งได้แก่ การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ กับความฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .46

5. ไม่มี Outliers คือ สามารถทำการทดสอบโดยการทำ Scatter Plot ระหว่างค่าที่ทำนายได้จากสมการถดถอย (Standardized Egression Predicted Value) และค่าความคลาดเคลื่อน (Standardized Regression Residual)

6. Homoscedasticity หรือ Multivariate Nrmality สามารถทำการทดสอบโดยการทำ Scatter plot ระหว่างค่าที่ทำนายได้จากสมการถดถอย (Standardized Egression Predicted Value) และค่าความคลาดเคลื่อน (Standardized Regression Residual)

ตารางที่ 9 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่าง ตัวพยากรณ์กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โดยวิธีถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ($n = 278$)

ตัวแปร	<i>b</i>	Beta	<i>t</i>	<i>p</i>
การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ	.542	.483	9.698	.000
ประสบการณ์การปฏิบัติงาน	.023	.256	5.760	.000
ความฉลาดทางอารมณ์	.336	.194	3.930	.000
ค่าคงที่	.711			
<i>F</i> (3,278)	81.388***			
<i>R</i> ²	.471			

*** ($p < .001$)

จากตารางที่ 9 พบว่า การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ ประสบการณ์การปฏิบัติงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน และความฉลาดทางอารมณ์ สามารถพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินโรงพยาบาลชุมชนเขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ [$F(3,274) = 81.388, p < .001$] โดย สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินได้ (R^2) ร้อยละ 47.1

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณสูงสุด คือ การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ (Beta = .483) รองลงมา คือ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน (Beta = .256) และความฉลาดทางอารมณ์ (Beta = .194) ตามลำดับ ได้สมการพยากรณ์ ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ในหน่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินโรงพยาบาลชุมชน เขตภาคตะวันออกเฉียงใต้ ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' \text{ ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ} = .711 + .542 (\text{การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ}) \\ + .023 (\text{ประสบการณ์การปฏิบัติงาน}) \\ + .336 (\text{ความฉลาดทางอารมณ์})$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_{\text{ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ}} = .483 Z_{\text{การรับรู้คุณค่าวิชาชีพ}} + .256 Z_{\text{ประสบการณ์การปฏิบัติงาน}} + .194 Z_{\text{ความฉลาดทางอารมณ์}}$$

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University